*עד שיהא שומר יוצא ומשמר. תימה הייטו רישא דישראל ועובדי כוכבים דרין בה ואין לומר דלימריך ליולא ונכנס דהא ממי שמעינן מרישא דקתני דרין בה ולא שיהא טוען עיינו בעובד כוכבים כל היום וי"ל דה"א עד דאיכא ישראל עובדא קמ"ל דאפילו בחד סגי:

הדרן עלך כי

הדוא כרבא כי. מתוך הלשון משמע דנקט כרבא שהיה היין מונח בתוך הרחוב וגם היה שם יין של עובד כוכבים שעתה אין העובד כוכבים נתפס כנגד על הביאה רק על הנגיעה ואפילו הכי חמרא שרי כיון שנתפס על הנגיעה והא דאמרינן לקמן פרק בתרא (דף ע.) *דהוא דהוה יתיב ביה חמרא דישראל כו' וקאמר רבא אי מצי לאיסתמוטי חמרא אסור ואף על פי שנתפס כנגד על הנגיעה הייט משום דבבית שיכול ליכנס שם אינו ירא כל כך ומנסך אבל אי נתפס כנגד על הביאה ודאי חמרא שרי ולהכי מייתי עלה ההיא דנעל הפונדק:

הדרן עלך רבי ישמעאל

בחצר אחרת מותר והוא שמפתח וחותם בידו המשהר. יינו של עובד כוכבים ברשותו וישראל דר באותה חצר מותר והוא שמפתח וחותם בידו א"ל רבי יוחנן לתנא תני "אע"פ שאין מפתח וחותם בידו מותר בחצר אחרת אסור אע"פ שמפתח וחותם בידו דברי ר"מ וחכמים אוסרין עד שיהא שומר יושב ומשמר או עד שיבא ממונה הבא לקיצין חכמים אהייא אילימא אסיפא, תנא קמא נמי מיסר קא אסר ואלא אישא דסיפא והא קאמר ליה ר' יוחנן לתנא תני "אע"פ שאין מפתח וחותם בידו" ואלא אסיפא דרישא דקאמר ת"ק "בחצר אחרת מותר והוא שמפתח וחותם בידו" וחכמים אומרים לעולם אסור עד שיהא שומר יושב ומשמר או עד שיבא ממונה הבא לקיצין גריעותא הוא אלא עד שיבא ממונה הבא לקיצין שאינו בא לקיצין: רשב"א אומר רשות עובדי כוכבים אחת היא: איבעיא להו ר"ש בן אלעזר להקל או להחמיר? רב יהודה אמר זעירי להקל רב נחמן אמר זעירי להחמיר: רב יהודה אמר זעירי להקל והכי קאמר ת"ק כשם שברשותו אסור כך ברשות עובד כוכבים אחר נמי אסור וחיישינן *לגומלין ר"ש בן אלעזר אומר במה דברים אמורים ברשותו אבל ברשות עובד כוכבים אחר מותר ולא חיישינן לגומלין ר"ש בן אלעזר אומר כל רשות עובדי כוכבים אחת היא תניא כוותיה דרב נחמן אמר זעירי להחמיר אמר ר"ש בן אלעזר כל רשות עובדי כוכבים אחת היא מפני הרמאין רבי פרזק רופילא אותיבו חמרא גבי אריסייהו סבור רבנן קמיה דרבא למימר כי חיישינן לגומלין הני מילי היכא דקא מותיב האי גבי האי אבל הכא כיון דאריסיה, לאו דרכיה לאותוביה בי פרזק רופילא, לגומלין לא חיישינן, אמר להו רבא אדרבה אפילו למ"ד לא חיישינן לגומלין ה"מ היכא דלא מירתת מיניה אבל הכא כיון דמירתת מיניה מחפי עליה זכותא. ההוא כרכא דהוה יתיב ביה חמרא דישראל אשתכח עובד כוכבים דהוה קאי ביני דני, *אמר רבא: אם נתפס עליו כנגד שרי, ואי לא, אסור:

הדרן עלך רבי ישמעאל

ולא נגע דנתפס עליו כנגד, חיישינן דלמא שביק ליה לעובד כוכבים חבירו בעל היין דלא מירתת לגסוכי כי היכי (ג) דהדר ישראל וחזין מהאי עובד כוכבים זימנא אחרינא ומפקיד ליה גבי ההוא דליבטוח ליה לגסוכי: **לגומלין** - הגת לי ולגמול לך כיולא בזו: **רבי שמעון בן אלעזר כו'** - ואחת היא דמתניתין-אתמוהי מתמה: **מפני הרמאין** - גומלין זה לזה: **פרזק** - שם האיש: **רופילא** - שני למלך: **אותיבו** - **חמרא** - יין כשר דזבני ישראל באשרלי: **גבי אריסייהו** - עובדי כוכבים כמותם, אריסא מירתת ממריה, ואי נמי נגע מסהיד עליה דלא נגע: **כרכא** - כרך: **אם נתפס עליו כנגד** - אם עובד כוכבים חגם הוא ויש לומת שופטי העיר עליו ואם ימלאהו טוגע נתפס עליו כנגד: **חמרא שרי** - בשתיה ואי לא אסור אף בהגאה דודאי נגע:

הדרן עלך רבי ישמעאל

מסקנא דמילתא מגע עובד כוכבים (ג) כיון שנתכוין ליגע שיכשך אע"פ שלא ניסך אסור בהגאה ממתני' (אחת) דאגרדמים עובד כוכבים משום לך לך אמרין מזרא - שלא בכוונה כגון לא הכיר בו שהוא יין מותר בהגאה ממתניתא דחרס עובד כוכבים וכן נפל לבור נמי שלא בכוונה הוא ומותר בהגאה ממתני' - וכן נתכוין ליטול דבר אחר כגון אתרוג דרב אשי שלא בכוונה הוא ומותר בהגאה - מגע עובד כוכבים ע"י דבר אחר כגון בקנה אינו יודעין שנתכוין לדבר אחר כי מדלו בקנה לו התיז את הארבה מותר בהגאה ממתני' - בכוונה ולא חזינן למאי איכוין אסור בהגאה מההוא עובדא דבירה דשרייה רב משום דשלא בכוונה הוה הא בכוונה אסור - כחו של עובד כוכבים בחיבורין כגון דאוריך אדוקי אכיר בו שהוא יין אסור בהגאה מדרבי יוחנן דאמר לא הכרז על יינן משום יין נסך משום לך לך לא הכיר בו מותר אף בשתיה מההוא עובדא דרבי יוחנן בן אזרא ורבי יוסי בן נהורא דחד שרי אפילו בשתיה משום דעובד כוכבים לא הוה ידע - ושלא בחיבורין כגון זריקה מותר אף בשתיה ואפילו נתכוין מדרב אשי דאמר כל שבזב טהור בעובד כוכבים ליטו עושה יין נסך - כך הגיה הרב ופסק הלכה למעשה: השוכר

[שיין לעיל ע"א במשנה]

קד א מיי' פי"ג מהל' מאכלות אסורות הלכה ג סמג לאוין קמח טור"ש י"ד סי' קלא סעיף ג:

קה ב מיי' שם הלכה ג סמג שם טור"ש י"ד סי' קל סעיף ט:

קו ג ד מיי' שם הלכה ג ד סמג שם טור"ש י"ד סי' קלא סעיף ג:

[ע"ל דהכוא ביתא דהוה כו']

קו ה מיי' שם פי"ב הלכה כב סמג לאוין קמח טור"ש י"ד סי' קכח סעיף ד:

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה לא עד וכו' כלומר לא עד:

(ב) ד"ה לקל וכו' כי אי הבא היכי דלהדר ישראל:

(ג) ד"ה משקנא דמילתא מגע עובד כוכבים בכוונה כגון שנתכוין ליגע ושיכשך וכו' לדבר אחר כגון מדלו:

(כתובות כד.)

(לקמן ע.)

רש"ל פ"ז